

SZEGEDI ÍTÉLŐTÁBLA
Gf.I.30.359/2013/6.

A Szegedi Ítéltábla a dr. Halmos Tamás Ferenc ügyvéd által képviselt **felperes neve(címe)** szám alatti székhelyű felpereseknek – a dr. Balogh Tibor ügyvéd által képviselt **alperes neve (címe)** szám alatti székhelyű alperes ellen közgyűlési határozat hatályon kívül helyezése iránt indított perében a Debreceni Törvényszék 2011. szeptember 13. napján kelt 6.G.40.131/2011/8. számú ítélete ellen az alperes részéről 11. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán lefolytatott másodfokú eljárásban meghozta a következő

Í T É L E T E T :

Az elsőfokú bíróság ítéletét **helybenhagyja**.

Kötelezi az alperest, fizessen meg a felperesnek 15 nap alatt 54.900,- (Ötvennégyezer-kilencszáz) forint másodfokú eljárási költséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I N D O K O L Á S :

Az alperes a ... Megyei Cégbíróság által Cg.... cégjegyzékszám alatt nyilvántartott zártkörűen működő részvénytársaság. Részvényese az alapítástól kezdődően **(személy 1)** és **(személy 2)**. Utóbbi a részvényeit 2010. május 4-én a felperesnek értékesítette. Az alperes 2009. július 16. napján kelt és az átruházás időpontjában hatályban volt alapító okirata szerint a társaság alaptőkéje 30.000.000,- forint, mely 300 db, egyenként 100.000,- forint névértékű, névre szóló részvényből áll, ebből 150 db törzsrészvény, míg a további 150 db elővásárlási jogot biztosító elsőbbségi részvény. A létesítő okirat 5.1.4. pontja szerint a névre szóló részvények tulajdonosai közül a közgyűlésen szavazati jogával az a részvényes élhet, aki a közgyűlés napját megelőző napon 12.00 óráig tulajdonosként a részvénykönyvbe bejegyzésre került. Az alperes részvénykönyvét 2010. május 7-én **(személy 2)** igazgatósági tag nyitotta meg. A részvénykönyv 1. sorszám alatt részvényesként **(személy 1)**-t tartalmazza, részvényeinek számát 150-ben, tulajdoni részesedésének mértékét 50 %-ban tünteti fel. 2. sorszám alatt **(személy 2)** került bejegyzésre ugyancsak 150 db részvény és 50 % tulajdonosi részesedés mellett. 3. sorszám alatt tartalmazza részvényesként a felperest, aki 150 db részvény tulajdonosa, tulajdoni részesedésének mértéke 50 %. Az átruházás bejelentésének időpontja 2010.

május 4., a változás hivatkozási sorszáma 2. E három bejegyzés aláírója **(személy 2)**. A részvénykönyv 4. sorszám alatt „A bejegyzés szabálytalan. A bejegyzés nem jogosulttól származik” bejegyzést tartalmaz 2010. május 28-i időponttal, **(személy 1)** aláírásával.

A ... Megyei Bíróság, mint Cégbíróság által 2011. július 8. napjának 8.00 órájára összehívott közgyűlésén a felperes nem jelent meg, ezért az határozatképtelen volt. A 2011. július 12-én 8.00 órára összehívott megismételt közgyűlésen a társaság mindkét részvényese jelen volt. **(Személy 1)** részvényes – és jogi képviselője – azonban arra az álláspontra helyezkedett, hogy a felperes szavazati joggal nem rendelkezik, mivel a társaság részvénykönyvébe az arra vonatkozó szabályoknak megfelelően bejegyezve nincs. Erre tekintettel, mint kizárólagos szavazati joggal rendelkező részvényes 9-18/2011. (07.12.) szám alatt különböző tartalmú közgyűlési határozatokat hozott. A ... Megyei Cégbíróság 2011. július 13. napján kelt 73. számú végzésével a változásokat a cégjegyzékbe bejegyezte.

A felperes keresetében a 2011. július 12. napján megtartott megismételt közgyűlésen hozott valamennyi határozat hatályon kívül helyezését kérte a Gt. 45. § (1) bekezdése és 46. § (2) bekezdése alapján. Előadta, szavazati joga gyakorlásához a Gt., valamint az alapító okirat által előírt feltétel fennállt: az alperes részvénykönyvébe részvényesként bejegyzésre került, amit az alperes cégekivonata is közhitelesen tanúsított. Ennek ellenére az alperes másik részvényese részvényesi jogainak gyakorlásában akadályozta. Álláspontja szerint javaslattételi jog illetve meg a levezető elnök, a jegyzőkönyvvezető, valamint a szavazatszámoló személyére vonatkozóan. Mivel jogait nem gyakorolhatta, a közgyűlési tisztségviselők szabálytalanul kerültek megválasztásra, melynél fogva a közgyűlés megtartása is szabálytalan volt, így azon jogszerű határozatok sem születhettek. Utalt arra, a levezető elnök magát kinevezte, így állapította meg azt, hogy a felperes a közgyűlésen nem szavazhat, és javaslattételi jogát sem gyakorolhatja a közgyűlés tisztségviselőinek személyét illetően. Kiemelte, nem került megválasztásra a közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítője sem. Érvelése szerint a közgyűlés a korábbi változásbejegyzési kérelem visszavonásáról nem dönthetett, mivel az az igazgatóság hatáskörébe tartozó kérdés a Gt. 21. § (1), valamint 26. § (1) bekezdése szerint.

Az alperes ellenkérelme a kereset elutasítására irányult. Nem vitatta, hogy a felperes az alperesi részvénytársaság részvényese, azonban álláspontja az volt, mivel a részvénykönyvbe szabályosan bejegyzésre nem került, részvényesi jogait a megismételt közgyűlésen nem volt jogosult gyakorolni. Hangsúlyozta, a részvénykönyvbe bejegyzést csak az igazgatóság elnöke tehet, ezzel szemben a felperest **(személy 2)** igazgatósági tag jegyezte be.

Az elsőfokú bíróság ítéletével az alperes 2011. július 12. napján megtartott megismételt közgyűlésén hozott 9-18/2011. (07.12) számú közgyűlési határozatait hatályon kívül helyezte, egyúttal megkereste a ... Megyei Bíróság Cégbíróságát, hogy – az ítélet jogerőre emelkedése után – törvényességi felügyeleti jogkörében eljárva a szükséges intézkedéseket tegye meg. Eljárásában elsősorban azt vizsgálta, hogy a Gt. 202. § (1) bekezdésében és 212. § (1) bekezdésében, valamint az azzal azonos módon rendelkező létesítő okiratban meghatározott határidőig a felperes a részvénykönyvbe részvényesként bejegyzésre került-e. Arra az álláspontra helyezkedett, hogy a Gt. – és az alapszabály – az igazgatóság feladatává teszi a részvényesek és a tulajdonukban álló részvények részvénykönyvben történő nyilvántartását. A Gt. 9. § (2) bekezdése folytán irányadó Ptk. 4. § (4) bekezdésére utalva kiemelte, az alperes a felperessel szemben csak abban az esetben hivatkozhat a szavazati jog gyakorlásának hiányára, ha azt nem a saját, illetőleg szerveinek (jelen esetben az alperesi igazgatóságnak) felróható magatartása idézte elő. Amennyiben a felperes a bejegyzéssel kapcsolatos feltételeknek a részvénykönyv

lezárásának időpontjáig maradéktalanul eleget tett, és részvényesi jogának gyakorlásában az alperesi igazgatóság felróható magatartása akadályozta vagy korlátozta, akkor az alperes eljárása az általában elvárható magatartás mércéjének nem felelt meg. Tényként állapította meg ezzel összefüggésben, hogy a részvénykönyv tartalmazta a felperes, mint részvényes bejegyzését, továbbá részvényeinek számát is. Ugyanakkor nem volt vitatott, hogy a részvénykönyvet 2010. május 7. napján **(személy 2)**, a társaság igazgatósági tagja nyitotta meg, míg az érintett bejegyzést a társaság másik részvényese, **(személy 1)** húzta ki 2011. május 28. napján. Rámutatott, a közhiteles cégnyilvántartási adatok szerint **(személy 2)** 2010. június 12-ig volt az alperes igazgatósági tagja, ilyen minőségében pedig jogosult volt a részvénykönyvbe bejegyzést tenni. Nem fogadta el az alperes azon hivatkozását, hogy abba csak az igazgatóság elnöke tehet bejegyzést. Álláspontja szerint megalapozottan hivatkozott a felperes arra is, hogy a jegyzőkönyv-hitelesítő személye a közgyűlésen nem került megválasztásra, ezért úgy kell tekinteni, mintha a jegyzőkönyvről hiányozna a hitelesítő aláírása, ez pedig – az alkalmazott bírói gyakorlatra figyelemmel – a jegyzőkönyvbe foglalt határozatok érvénytelenségét vonja maga után. Mindezekre figyelemmel foglalt úgy állást, hogy a megismételt közgyűlésen hozott határozatok mindegyike a Gt. 214. §-ába, 238. § (2) bekezdésébe, valamint az alapító okirat 5.1.4. pontjába ütközik, ezért azokat hatályon kívül helyezte.

Az ítélet ellen az alperes terjesztett elő fellebbezést, melyben – tartalma szerint – annak megváltoztatását és a felperes keresetének elutasítását kérte. Fellebbezési érvelése szerint a per alapkérdése a felperes szavazati jogának megítélése volt. Fenntartva az elsőfokú eljárás során kifejtetteket, hangsúlyozta, a részvénykönyv közjegyző által hitelesített másolata nem a felperes, hanem az 5., 6. sorszám alatt bejegyzett részvénytulajdonos szavazati jogosultságát bizonyítja. A részvénykönyvbe ugyanis csak azt követően kerülhet bejegyzés, hogy a részvényeket bemutatják a bejegyzésre jogosultnak, aki nem lehet azonos a részvény tulajdonosával. Kérte értékelni, hogy az áthúzással törölt bejegyzés nem tartalmazza a Gt. 202. §-ában megkövetelt adatokat, részvénytulajdonosként a részvények darabszámát, továbbá az alapító okirat 4.2. pontjában meghatározott részvényfajtát, így az a tartalmi követelményeket is sértette. Utalt arra, a részvénykönyv megnyitását nem előzheti meg az átruházás bejelentésének időpontja, amely jelen esetben 2010. május 4. napja. Állította, **(személy 2)** a részvényeit többszöri felhívásra sem mutatta be, ennek hiányában kétséges a felperes részvénytulajdonlása is. Kifogásolta az ítélet jegyzőkönyv-hitelesítő személyének megválasztására vonatkozó álláspontját. Kifejtette, a hitelesítés a közgyűlésen végig jelenlévő részvényes által megtörtént, aki magára a Gt. 20. § (2) bekezdése folytán nem szavazhatott, saját maga által nem kerülhetett megválasztásra. Eseti döntésre hivatkozva előadta, a részvénytársaság közgyűlési jegyzőkönyve hitelesítésének elmaradása nem olyan mérvű jogszabálysértés, amely indokolná az e közgyűlésen született határozatok hatályon kívül helyezését.

A felperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyására irányult annak helyes indokai szerint. Kiemelte, a részvényes személyében bekövetkezett változást az alperes igazgatósága és annak elnöke, **(személy 1)** tudomásul vette, az ellen kifogást nem emelt. Ezt támasztja alá – többek közt –, hogy a cégbíróság a változást a cégjegyzékbe bejegyezte. Hangsúlyozta továbbá, a felperes részvénykönyvi bejegyzésének törlése kizárólag a Gt. 202. § (6) bekezdésében foglalt kógens esetekben lehetséges. Ilyen körülményekre az alperes nem hivatkozott, sőt elismerte a részvények felperesi tulajdonjogát. Az alperesi igazgatóság a részvényátruházást tudomásul vette,

amit bizonyít a változásbejegyzési kérelem előterjesztése a cégbíróságon. Vitatta, hogy a perbeli közgyűlés összehívására vonatkozó cégbírósági végzés felhívta volna a felperest a részvények bemutatására. Kifejtette, a közgyűlés összehívását elrendelő cégbírósági végzés kézbesítésének időpontjában az alperesnél igazgatóság nem működött, ennek hiányában pedig az alperesnek nem volt olyan szerve, melynél a felperes a részvényeit bemutathatta volna. Álláspontja szerint a jegyzőkönyv-hitelesítő részvényes megválasztásának nem képezte akadályát a Gt. 20. § (5) bekezdése szerinti összeférhetetlenségi szabály, az elsőfokú bíróság helyesen értékelte a jegyzőkönyv hitelesítésének hibáját súlyos jogszabálysértésként.

A fellebbezés **alaptalan**.

Az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg, az abból levont jogi következtetése is helytálló, ezért ítéletét az ítéltábla a Pp. 253. § (2) bekezdése és 254. § (3) bekezdése alapján – annak helyes indokai szerint – hagyta helyben.

Az eredménytelen fellebbezést előterjesztő alperes a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján köteles a felperes másodfokú eljárási költségének megfizetésére, amely a jogi képviselő által kifejtett munkamennyiséggel és a meg nem határozható pertárgyértékkel arányos ügyvédi munkadíjból, valamint a nem vitatott útiköltségigényből áll (32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (3), (5), (6) bekezdése, 4. § (1) bekezdése).

A fellebbezés kapcsán az ítéltábla az alábbiakat emeli ki:

Az alperes fellebbezésében arra hivatkozott, hogy a felperes a részvények bemutatása nélkül, szabályos részvénykönyvi bejegyzés hiányában nem volt jogosult a 2011. július 12. napján megtartott megismételt közgyűlésen szavazati jogának gyakorlására. Lényeges azonban, hogy az alperes az elsőfokú bíróság erre irányuló kérdésére – a 7. sorszámú jegyzőkönyvben – azt a nyilatkozatot tette, nem teszi vitássá, hogy a felperes összesen 15.000.000,- forint névértékű részvénnyel rendelkezik, azaz az alperesi részvénytársaság részvényese. E nyilatkozat ismeretében azt kellett vizsgálni, hogy a részvénykönyvben a felperest részvényesként feltüntető bejegyzés a jogszabályoknak megfelelt-e, mivel a részvényes jogainak gyakorlására a részvénytulajdonosi igazolás birtokában, a részvénykönyvbe történő bejegyzést követően jogosult.

A részvénykönyv vezetésére vonatkozó előírásokat a Gt. 202. §-a tartalmazza. A részvénykönyv funkciója a részvényesek Gt. szerint meghatározott adatainak a nyilvántartása. A részvényesi jogok egészének gyakorlása a részvénykönyvbe való bejegyzéstől válik függővé. A Gt. 202. § (1) bekezdése a részvénykönyv vezetését az igazgatóság, illetőleg megbízottjának hatáskörébe utalja, ahogy arról az alperes alapszabálya is rendelkezik 5.1.4. pontjában. Ez azt jelenti, hogy abba akár az igazgatóság, mint testület, minden tag által aláírtan, akár az igazgatósági tagok bármelyike, akár a részvénykönyv vezetésével az igazgatóság által megbízott személy joghatályos bejegyzést tehet. Az igazgatóság jogait és feladatait testületként gyakorolja, ezek között a részvénykönyv vezetésével kapcsolatos fő feladata a könyv vezetésének megszervezése. A tényleges részvénykönyvi bejegyzést tehát – eltérő szabályozás hiányában – az igazgatósági tagok bármelyike eszközölheti, a Gt. illetőleg az alperesi alapszabály a kollektív bejegyzést nem követeli meg, és olyan rendelkezést sem tartalmaz, amely e jog gyakorlását az igazgatósági elnök kizárólagos jogkörébe utalná. Ennek megfelelően nem volt akadálya annak, hogy a cégnyilvántartás szerinti – akkori – igazgatósági tag, **(személy 2)** abba joghatályos bejegyzést tegyen. A haladéktalan bejegyzést a Gt. 202. § (7) bekezdése szerint nem tagadhatta meg, mivel a

részvénytársaság működése körében a joggyakorlásnak a részvénytársaságba való bevezetés a feltétele. A joggyakorlás biztosítása a részvényesnek alanyi joga, amelyben korlátozni kizárólag a törvényben meghatározott esetekben – a részvényes kérelmére – lehet. Ilyen kizáró rendelkezés azonban perbeli esetben nem volt.

Megjegyzzi az ítéletábra, a részvénytársaság jogszabályoknak megfelelő vezetése a cég törvényes működése körébe tartozó feladat. Az ezzel kapcsolatos mulasztásra, jogsértésre alapított igények érvényesítése ennek megfelelően törvényességi felügyeleti eljárásra tartozik (eBDT2008. 1910. számú eseti döntés), ezért az alperes magatartása akkor lett volna jogkövető, ha a számára sérelmes bejegyzés miatt törvényességi felügyeleti eljárást kezdeményez.

Mindezek alapulvételével helytállóan jutott az elsőfokú bíróság arra a következtetésre, hogy a Gt. 9. § (2) bekezdése folytán alkalmazandó Ptk. 4. § (4) bekezdése alapján a felperes a részvénytársaságba történő bejegyzés jogszabályi feltételeit a részvénytársaság lezárásának időpontjáig maradéktalanul teljesítette, részvényesi jogállásának elismerését és ebből eredő jogainak gyakorlását kizárólag és közvetlenül az alperes másik részvényesének, igazgatósági tagjának felróható magatartása akadályozta azzal, hogy a korábbi jogszerű bejegyzést szabálytalanként, arra nem jogosulttól származóként tüntette fel. Súlyos jogsértés, ha az igazgatóság egy tagjának döntése alapján kerül sor a részvénytársaságba bejegyzett valamely adat törlésére. A részvényes eljárását az alperesének kell betudni, ami az általában elvárható magatartás mércéjének nem felelt meg, ezért a felperessel szemben nem hivatkozhat a részvényesi jogok gyakorlásának kötelmi hatályú feltételeként szabályozott részvénytársaságba történő bejegyzés hiányára (hasonlóan: eBDT2011. 2414. számú eseti döntés). Az ezáltal egyoldalú döntési pozícióba került fél felróható magatartása tehát nem vezethet a részvényesi jogosultságok korlátozásához, ellehetetlenítéséhez.

Megjegyzzi továbbá az ítéletábra, a részvénytársaság – a jelenlegi és a perbeli események idején hatályos Gt. tartalma szerint is – nem a részvényesekről, hanem elsősorban a részvényesekről vezetett nyilvántartás, így a per eldöntése szempontjából irreleváns, hogy a részvénytársaság nem tartalmazza fajtánként, illetve sorozatonként az alperesi társaság részvényeit.

Helyesen utalt az elsőfokú bíróság határozatában arra is, hogy ha a közgyűlési jegyzőkönyvről valamelyik aláírás – így a jegyzőkönyv-hitelesítő aláírása – hiányzik, a jegyzőkönyvben foglalt határozatok érvénytelenségét kell megállapítani. Az alperesi fellebbezésben hivatkozott döntés (Legfelsőbb Bíróság Gfv.II.32.768/2000/4.) eltérő tényállás mellett született, amely szerint – a régi Gt. 284. § (2) bekezdésének előírásával szemben – az adott közgyűlési jegyzőkönyvet két hitelesítő részvényes helyett egy látta el aláírásával. Az idézett esetben tehát – az alperesi határozatokkal szemben – szerepelt hitelesítő részvényes aláírása a közgyűlési jegyzőkönyveken, ezért nem találta indokoltnak a Legfelsőbb Bíróság (Kúria) a közgyűlési határozatok hatályon kívül helyezését. Jelen perbeli esetben viszont **(személy 1)** részvényes anélkül látta el hitelesítőként – egyedül – aláírásával a jegyzőkönyvet, hogy őt a közgyűlés szabályszerűen jegyzőkönyv hitelesítőnek megválasztotta volna, így ez az ok – az ekként hitelesítés nélküli jegyzőkönyvben foglalt – határozatok érvénytelenségét eredményezi, ahogy a szabálytalanul megtartott közgyűlés is ezzel a jogkövetkezménnyel jár.

S z e g e d , 2014. év január hó 24. napján.

Dr. Kiss Gabriella s.k.. Bánfalvi-Bottyán Csilla s.k.. Bálint Attila s.k.
a tanács elnöke előadó bíró táblabíró